

Lựa chọn giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động ngoại khóa các môn học thực hành cho sinh viên chuyên ngành bóng rổ ngành giáo dục thể chất trường Đại học thể dục thể thao Bắc Ninh

TS. Phạm Đức Toàn ■

TÓM TẮT:

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy, lựa chọn được 05 giải pháp (GP) nhằm nâng cao chất lượng hoạt động ngoại khóa các môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành Giáo dục thể chất (GDTC) Trường Đại học Thể dục thể thao (ĐH TDTT) Bắc Ninh. Bước đầu đề xuất cách thức thực hiện các GP lựa chọn đã được các nhà chuyên môn đánh giá cao trong thực tiễn.

Từ khóa: Giải pháp, hoạt động ngoại khóa, sinh viên, Bóng rổ, Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh.

ABSTRACT:

By using the conventional research methods in sport sciences, selected 05 solutions to improve the quality of extracurricular activities for practical subjects for students majoring in Basketball Physical Education in Bac Ninh Sports University. The first step of proposing how to implement the selected solutions has been highly appreciated in practice by experts.

Keywords: Solution, extracurricular activity, student, basketball, Bacninh Sports University.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoạt động TDTT ngoại khóa là một hoạt động nằm trong nội dung nâng cao thể lực chung và chuyên môn trong nhà trường, nhằm tạo cho học sinh, SV có sân chơi bổ ích sau giờ học chính khóa, tạo môi trường rèn luyện thường xuyên. SV hệ Đại học chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC là đối tượng học nhiều môn thể thao không chuyên, thời gian học các môn thực hành trên lớp theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo còn ít, nên chưa đáp ứng yêu cầu môn học. Điều đó dẫn đến kết quả học các môn thực hành của SV chuyên ngành Bóng

(Ảnh minh họa)

rổ ngành GDTC còn thấp. Chính vì vậy mà vấn đề tập luyện ngoài giờ học trên lớp nhằm rèn luyện kỹ năng học các môn thể thao thực hành trở thành nhu cầu thiết yếu đối với SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC. Điều đó đặt ra nhiệm vụ phải xác định được những GP để giúp cho hoạt động ngoại khóa đó đạt kết quả cao. Chính vì vậy, nâng cao chất lượng hoạt động ngoại khóa các môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành Giáo dục thể chất Trường ĐH TDTT Bắc Ninh là vấn đề cần thiết và cấp thiết.

Các phương pháp được sử dụng trong quá trình nghiên cứu: tham khảo tài liệu, quan sát sự phạm, phỏng vấn, kiểm tra sự phạm và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng về giờ học số môn học thực hành của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC

Tiến hành thống kê về số giờ học chính khóa các môn thực hành trong kế hoạch đào tạo hệ Đại học chính

Bảng 1. Kết quả khảo sát môn Thể dục và Điền kinh của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC học kỳ 1 - 2 (n = 25 SV)

TT	Môn học	Xuất sắc	Giỏi	Khá	Trung Bình	Kém
1	Thể dục	2	3	11	6	3
	%	8%	12%	44%	24%	12%
2	Điền kinh	3	4	12	4	2
	%	12%	16%	48%	16%	8%

quy K55 ngành GDTC (niên khóa 2019 - 2023). Kết quả cho thấy trong kế hoạch đào tạo từ khóa Đại học 55 trở lại đây, SV ngành giáo dục thể chất nói chung được học 11/19 môn thực hành với 36 tín chỉ được chia đều trong 8 học kỳ. Số giờ từ 45-60 giờ/1 học phần. Tổng số giờ học là 540 giờ.

2.2. Thực trạng kết quả học số môn học thực hành của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC

Thực trạng kết quả học tập các môn thực hành của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC, đề tài khảo sát 03 khóa học (khóa 53,54,55) với 25 SV, với 02 môn học thực hành ở 02 học kỳ (học kỳ 1 môn Thể dục và học kỳ 2 môn Điền kinh). Kết quả được trình bày ở bảng 1.

Kết quả khảo sát ở bảng 1 cho thấy năng lực học tập môn thực hành của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC, cơ bản đáp ứng yêu cầu môn học nhưng không đồng đều, còn SV chỉ đạt mức trung bình và kém.

2.3. Thực trạng nhu cầu ngoại khóa các môn thực hành của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Đề tài tiến hành điều tra 25 SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC về nhu cầu tập luyện, thời gian biểu ưa thích và loại hình tập luyện và loại hình tập luyện ngoại khóa môn thực hành. Kết quả cho thấy: Hầu hết SV đều có nhu cầu và đã tham gia tập luyện ngoại khóa môn học thực hành. Đặc biệt trong số đó có nhiều em muốn tham gia sinh hoạt vào CLB TDTT, một loại hình tập luyện ngoại khóa có tổ chức.

Có đến 56% trong tổng số 25 SV thích tập luyện ngoại khóa vào khoảng thời gian từ 17h30 - 19h ngày thứ tư hàng tuần; 44% SV được hỏi ưa thích tập luyện vào 16h30 - 18h chủ nhật hàng tuần. Đây sẽ là cơ sở cho việc xây dựng và tổ chức hoạt động ngoại khóa cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC.

Để đánh giá quá loại hình tập luyện ngoại khóa của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC, đề tài thực hiện phỏng vấn 25 SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC đã tham gia tập luyện ngoài giờ chính khóa. Kết quả được trình bày ở bảng 2.

Kết quả bảng 2 cho thấy số lượng SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC tham gia tập luyện ngoại khóa có tổ chức là rất ít, chỉ có 16%. Số buổi tập luyện/tuần của SV cũng không ổn định. Điều này đặt ra vấn đề cần

Bảng 2. Thực trạng loại hình tập luyện ngoại khóa của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC Trường Đại học TDTT Bắc Ninh (n = 25)

T	T	Hình thức tập luyện	Kết quả phỏng vấn			
			Tham gia	%	Không tham gia	%
1		Ngoại khóa có tổ chức	4	16	21	84
2		Ngoại khóa không có tổ chức (tự tập)	21	84	4	16
		1 buổi/tuần				
		2 buổi/tuần	10	40		
		3 buổi/tuần	15	60		
		4 buổi/tuần				

nhân rộng hình thức tập luyện ngoại khóa có tổ chức trong hoạt động ngoại khóa nói chung của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC.

2.4. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ hoạt động ngoại khóa môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC

Đề tài tiến hành khảo sát và phỏng vấn trực tiếp các giảng viên dạy môn thực hành tại trường Đại học TDTT BN về số lượng cũng như chất lượng sân bãi phục vụ cho hoạt động ngoại khóa của SV. Kết quả phỏng vấn cho thấy số lượng cũng như chất lượng sân bãi, nhà tập phục vụ cho hoạt động ngoại khóa môn thực hành dành cho SV trong toàn trường nói chung và ngành GDTC cơ bản đã đầy đủ. Tuy nhiên cần nhấn mạnh đó mới chỉ là vấn đề địa điểm tập luyện. Còn về dụng cụ, trang thiết bị tập cần có sự tham gia giúp đỡ của giảng viên các Bộ môn thực hành.

2.5. Lựa chọn GP nâng cao chất lượng ngoại khóa các môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC

Từ các thực trạng kể trên, đề tài tiến hành lựa chọn các GP nâng cao chất lượng ngoại khóa các môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC theo các bước:

- Lựa chọn qua tham khảo tài liệu
- Lựa chọn qua phỏng vấn trực tiếp các chuyên gia, giảng viên trên cơ sở đánh giá thực trạng hoạt động ngoại khóa các môn thực hành của SV chuyên ngành

Bảng 3. Kết quả phỏng vấn lựa chọn GP nâng cao chất lượng ngoại khóa môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC (n = 25)

TT	GP	Kết quả phỏng vấn							
		Rất quan trọng		Quan trọng		Không quan trọng		Tổng điểm	%
		mi	Điểm	mi	Điểm	mi	Điểm		
1	Giáo dục tư tưởng, nhận thức về vai trò và ý nghĩa của hoạt động ngoại khóa môn thực hành đối với SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC	23	46	2	2	0	0	48	92
2	Xây dựng nội dung, kế hoạch hoạt động ngoại khóa môn thực hành có tổ chức cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC	24	48	1	1	0	0	49	96
3	Xây dựng nội dung hoạt động ngoại khóa không có tổ chức, đồng thời phát huy vai trò tự giác của SV (SV tự ghi chép vào sổ theo dõi cá nhân)	22	44	3	3	0	0	47	88
4	Tạo mối liên hệ giữa các đơn vị trong trường trong hoạt động ngoại khóa (Khoa, Bộ môn...)	21	42	3	3	1	0	45	84
5	Đảm bảo cơ sở vật chất cho hoạt động ngoại khóa của SV	23	46	2	2	0	0	48	92
6	Xây dựng kế hoạch thi đấu giao hữu thể thao giữa SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC với các đối tượng trong và ngoài trường	8	16	5	5	12	0	21	32
7	Xây dựng mô hình CLB TDTT cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC	9	18	6	6	12	0	24	36

Bóng rổ ngành GDTC.

Từ những căn cứ có sở khoa học và thực tiễn, đề tài đã lựa chọn được 07 GP nhằm nâng cao chất lượng ngoại khóa các môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC. Để chọn được các GP nhằm nâng cao chất lượng ngoại khóa môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC mang tính khách quan và khoa học. Đề tài lựa chọn những GP đạt từ 80% tổng điểm tối đa trở lên. Kết quả phỏng vấn được trình bày tại bảng 3.

Theo nguyên tắc phỏng vấn, đề tài lựa chọn được 5 GP nâng cao chất lượng ngoại khóa các môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC, trường Đại học TDTT Bắc Ninh có tổng số điểm đạt từ 84 - 96%. Cụ thể gồm:

1. Giáo dục tư tưởng, nhận thức về vai trò và ý nghĩa của hoạt động ngoại khóa môn thực hành đối với SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC.

2. Xây dựng nội dung, kế hoạch hoạt động ngoại khóa môn thực hành có tổ chức cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC.

3. Xây dựng nội dung hoạt động ngoại khóa không có tổ chức, đồng thời phát huy vai trò tự giác của SV (SV tự ghi chép vào sổ theo dõi cá nhân).

4. Tạo mối liên hệ giữa các đơn vị trong trường trong

hoạt động ngoại khóa (Khoa, Bộ môn...).

5. Đảm bảo cơ sở vật chất cho hoạt động ngoại khóa của SV.

2.6. Đề xuất cách thực hiện các GP nâng cao chất lượng ngoại khóa các môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC trường ĐH TDTT Bắc Ninh

GP 1: Giáo dục tư tưởng, nhận thức về vai trò và ý nghĩa của hoạt động ngoại khóa môn thực hành đối với SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC.

- Mục đích: Nâng cao nhận thức về ý nghĩa, vai trò của hoạt động tập luyện ngoài giờ chính khóa môn thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC.

- Nội dung và cách làm:

+ Phối hợp với các phòng ban chức năng, đặc biệt là phòng công tác học sinh SV quán triệt Nghị quyết của Đảng và nhà nước về công tác GDTC trong trường học.

+ Tuyên truyền, quảng bá hình ảnh các hoạt động ngoại khóa trong và ngoài trường để SV hiểu được vai trò và ý nghĩa của các hoạt động đó.

+ Tiến hành tuyên truyền, giải thích cho SV về vai trò và ý nghĩa của hoạt động ngoại khóa trước buổi ngoại khóa đầu tiên của lớp học nhằm nâng cao ý thức của SV đối với hoạt động ngoại khóa.

GP 2: Xây dựng nội dung, kế hoạch hoạt động ngoại khóa môn thực hành có tổ chức cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC.

- Mục đích:

+ Tạo sân chơi bổ ích, nơi tập luyện cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC theo thời gian biểu cụ thể và khoa học ngoài giờ học chính khóa.

+ Đáp ứng nhu cầu tập luyện ngoại khóa của SV, giúp học sinh không phải tập luyện một cách tự phát, thiếu định hướng.

- Nội dung và cách làm:

+ Tổ chức các buổi tập ngoài giờ học trên lớp cho SV vào chiều ngày thứ tư và chủ nhật hàng tuần, thời gian mỗi buổi tập là 1h30.

+ Xây dựng kế hoạch tập luyện một cách cụ thể và khoa học, tránh để SV xao nhãng giờ học trên lớp.

+ Phối hợp chặt chẽ với các Bộ môn thực hành nhằm tạo sự ủng hộ và giúp đỡ về địa điểm cũng như dụng cụ tập luyện cũng như cử giảng viên dạy môn thực hành đến hướng dẫn SV phương pháp tập luyện.

+ Đối với những SV có ý thức tập luyện tốt sẽ có hình thức khen thưởng động viên như cộng thêm điểm khi thi kết thúc môn học.

GP 3: Xây dựng nội dung hoạt động ngoại khóa không có tổ chức, đồng thời phát huy vai trò tự giác của SV (SV tự ghi chép vào sổ theo dõi cá nhân).

- Mục đích: Đáp ứng nhu cầu tập luyện ngoại khóa theo sự yêu thích và thời gian rảnh của SV.

- Nội dung và cách làm:

+ Xây dựng nội dung tập luyện ngoại khóa từng môn thể thao cho SV tự tập theo thời gian rảnh của bản thân.

+ Mỗi SV có một cuốn sổ tay ghi chép cá nhân về quá trình tự tập của bản thân, báo cáo kết quả 2 tuần/lần để giảng viên có sự kiểm tra đánh giá.

+ Mỗi SV tự tìm môn thể thao yêu thích để tập luyện vào thời gian rảnh rỗi. Sau mỗi buổi các SV đều ghi vào sổ ghi chép cá nhân và cứ định kỳ 1 tháng thì tiến hành

kiểm tra hoạt động ngoại khóa của SV thông qua cuốn sổ tay đó.

GP 4: Tạo mối liên hệ giữa các đơn vị trong trường trong hoạt động ngoại khóa (Khoa, Bộ môn...)

- Mục đích: Giúp SV có được môi trường tập luyện ngoại khóa thoải mái, có sự ủng hộ và giúp đỡ của các thầy cô ở Bộ môn thực hành.

- Nội dung và cách làm: Thường xuyên gặp gỡ các giảng viên thực hành để trao đổi về kế hoạch cũng như nội dung tập luyện ngoại khóa nhằm nhận được sự giúp đỡ.

GP 5: Đảm bảo cơ sở vật chất cho hoạt động ngoại khóa của SV.

- Mục đích: Tạo cho SV có điều kiện và môi trường tập luyện thuận lợi và đầy đủ.

- Nội dung và cách làm: Tiếp tục hoàn thiện, nâng cấp sân bãi, nhà tập đã cũ. Phối hợp với Bộ môn thực hành đảm bảo SV có đủ dụng cụ, trang thiết bị tập luyện trong các giờ tập ngoại khóa.

3. KẾT LUẬN

Thực trạng hoạt động ngoại khóa của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC, trường Đại học TDTT Bắc Ninh còn một số hạn chế và tồn tại như: Số giờ học các môn thực hành còn ít. Kết quả học tập của SV đồng đều, còn SV chỉ đạt mức trung bình và kém. Nhu cầu được tham gia tập luyện ngoại khóa môn thực hành của SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC tại các CLB là rất cao...

Nghiên cứu đã lựa chọn được 05 GP nâng cao chất lượng ngoại khóa các môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC. Bước đầu đề tài đề xuất các GP lựa chọn trong thực tế. Các GP đưa ra nếu áp dụng sẽ có tác dụng tích cực trong việc nâng cao chất lượng ngoại khóa môn học thực hành cho SV chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Thông tư Số: 25/2015/TT-BGDĐT*, ngày 14 tháng 10 năm 2015, quy định về chương trình môn học Giáo dục thể chất thuộc các chương trình Đào tạo trình độ Đại học.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019), *Công văn Số: 3833/BGDĐT-GDTC*, ngày 23 tháng 8 năm 2019, V/v hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục thể chất, thể thao và y tế trường học năm học 2019-2020

3. PGS.TS. Dương Nghiệp Chí, PGS.TS. Trần Đức Dũng, ThS. Tạ Hữu Hiếu, CN. Nguyễn Đức Văn (2004), *Đo lường thể thao*, Nxb TDTT Hà Nội

Nguồn bài báo: Bài báo được trích từ đề tài: "Giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động ngoại khóa các môn học thực hành cho sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành Giáo dục thể chất Trường ĐH TDTT Bắc Ninh". Nhiệm vụ khoa học cơ sở 2020, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh, nghiệm thu 08/04/2021. Chủ nhiệm đề tài: Vũ Trọng Hiếu. Cán bộ hướng dẫn: TS. Phạm Đức Toàn.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 8/1/2021; ngày phản biện đánh giá: 12/3/2020; ngày chấp nhận đăng: 6/4/2021)